

Ən yaxşı müəllimin dərs nümunəsi

RİYAZİYYAT FƏNNİ VIII SINIF

Mövzu:

Məxrəcin irrasionalıqdan azad edilməsi.

Standart:

1.2.1. Mənfi olmayan hesabı kvadrat kökün xassələrini tətbiq edərək ifadələrin qiymətini tapır.

1.2.4. Müxtəsər vurma düsturlarının köməyi ilə kvadrat kök daxil olan ifadələrin qiymətini tapır.

Məqsəd:

1. Məxrəci irrasionalıqdan azad edir.
2. Məxrəcin irrasionalıqdan azad edilməsi üçün müxtəlif üsullar tətbiq edir.

İş forması: fərdi iş, qruplarla iş.

İş üsulu: müzakirə, beyin həmləsi

İntegrasiya: həndəsə, həyat bilgisi

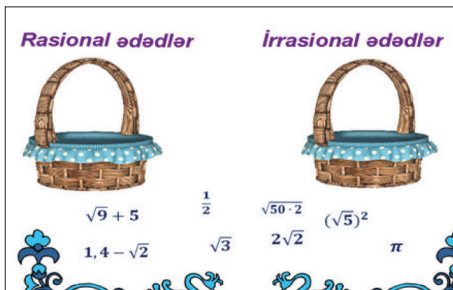
Resurslar: kompüter, proyektor, promethean interaktiv lövhəsi, dərslik, metodik vəsait.

Dərsin gedişi:

Öncə onu qeyd edirəm ki, bu elektron-resurs Activinspire proqramında hazırlanıb və elektron lövhə üçün nəzərdə tutulub.

Salamlama və sinfin təşkilindən sonra mövzu ilə bağlı orijinal forma olaraq şagirdlərə üzərində rasionel və irrasional ədədlər olan hissələrə bölünmüş rəngli kağızlar təqdim edilir. Tapşırıqlar ki, şagirdlər o kağızı birləşdirib hansı ədədi tapırsa, onu lövhədə lazımı səbətə yerləşdirsin. Bu tapşırığın hazırlanmasında Activinspire proqramının funksiyalarından biri olan konteynerdən istifadə edilib.

Belə ki, şagird səhv cavab verdiyi halda çərçivə cavabı qəbul etmir. Bununla da şagird tapşırığı düz və ya səhv yerinə yetirdiyini özü təyin edir (3 dəq).

Sonra motivasiya mərhələsinə keçid alınır. Motivasiya: Tərəfi kök altında 2 m olan kvadratın sahəsinin onun perimetrinə olan nisbətini tapmaq tələb olunur.

Bunun üçün əvvəlcə şagirdlər perimetr və sahə haqqında məlumat verirlər. Sonra bir şagird kvadratın tərəfinə görə sahəsini, digəri perimetrini tapır. Sonra nisbəti qururlar və burda alınan kəsrin məxrəcinin irrasional ədəd olduğu bildirilir. Kvadrat kökün xassəsindən və kəsrin əsas xassəsindən istifadə edərək kəsrin məxrəci tam ədədə çevrilir.

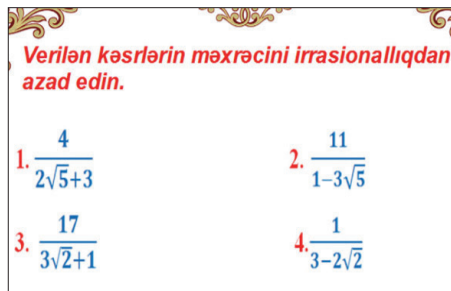
Tədqiqat sualı: Kəslərin məxrəcini irrasionalıqdan azad etmək üçün nə etmək lazımdır?

Tədqiqatın aparılması: Sınıf "kəsr", "məxrəc", "surət", "kvadrat kök" və "ifadələr" adlandırılan 5 qrupa ayrılır. Qruplara sual ətrafında iş vərəqləri paylanır.

Sonra qruplara verilən vaxt müddətində tapşırıqları yerinə yetirir və cavablarını təqdim edirlər.

Məlumat mübadiləsi və müzakirə: Qrupların fikirləri dinlənir. Müzakirəni davam etdirmək məqsədi ilə lövhəyə 2 şagird çıxarılır. Verilən zaman ərzində şagirdlərdən biri soldakı, digəri sağdakı tapşırığı yerinə yetirir.

Lövhəyə çıxarılan digər şagirdlərə verilən missalları həll etdikdən sonra alınan cavabı lupa vasitəsi ilə axtarıb düzgün cavabı tapmaq tapşırılır.

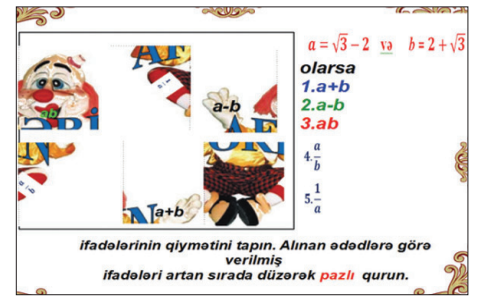

Nəticənin çıxarılması və ümumiləşdirmə: Şagirdlər özləri o nəticəyə gəlirlər ki, məxrəci irra-

sionalıqdan azad etmək üçün kəsrin surət və məxrəcini məxrəcdəki kök ifadəsinə vurmaq lazımdır.

Yaradıcı tətbiqetmə:

Yaradıcı tətbiqetmə üçün şagirdlərə aşağıdakı şəkil təqdim olunur.

Mövzu ilə bağlı şagirdlərdə həyatı bacarıqları aşılamaq məqsədi ilə belə bir məsələnin izahını verdim:

Şagirdlərə bu nərdivanın uzunluğunun hər hansı irrasional ədəddə olduğunu vurğuladım. Qeyd etdim ki, hər birimizə irrasional ədədləri, onlardan təqribi kök almaq, həmçinin də irrasionalıqdan azad etməyin yollarını bilmək vacibdir.

Qiymətləndirmə:

Şagirdlər təqdimata, standart əsasən çıxarılmış qiymətləndirmə meyarlarına, qruplarla işlərində göstərdiyi fəallığa uyğun olaraq qiymətləndirilir. Həmçinin fərdi şəkildə də qiymətləndirmə aparılır.

Qiymətləndirmə		Surət	Məxrəc	Kəsr	Kvadrat kök	İf.
Meyarlar	Qruplar					
	1. Tapşırıqları tam və düzgün yerinə yetirib.					
	2. Vaxtında yerinə yetirib.					
	3. Əməkdaşlıq edir.					

Gülzar HÜSEYNOVA,
Gəncə şəhəri 21 nömrəli tam orta məktəbin riyaziyyat müəllimi,
"Ən yaxşı müəllim" müsabiqəsinin qalibi